

Stel je voor ...

Je bent werkzaam als inkoper voor een grote Europese producent van vrijetijdskleding. Je werkt al jarenlang intensief samen met een buitenlandse leverancier van textielstoffen.

Op een dag klopt je compliance officer bij je aan en toont je een reeks artikelen over de arbeidsvoorwaarden bij de leverancier en over lozingen van afvalwater die protest uitlokken van lokale actiegroepen.

De commerciële voorwaarden die je geniet bij die leverancier zijn zeer voordelig. Je geweten knaagt, maar je wil er toch voor kiezen om de relatie te behouden. Bovendien heb je contractueel eventuele aansprakelijkheden zo goed als uitsluitend bij de leverancier gelegd. Loop je dan werkelijk een risico?

Even verduidelijken.

In februari 2022 stelde de Europese Commissie een richtlijn voor betreffende “passende zorgvuldigheid in het bedrijfsleven op het gebied van duurzaamheid” (de *Corporate Sustainability Due Diligence Directive* of CSDD). Het doel van deze richtlijn is om duurzaam en verantwoordelijk gedrag van ondernemingen te bevorderen en hen ertoe aan te zetten de negatieve effecten van hun acties aan te pakken, zowel binnen als buiten Europa. Zo wil de Commissie mensenrechten- en milieuoverwegingen nog beter verankeren in het bedrijfsleven.

• • • contrast • • • •

De CSDD zal volgens het voorstel van toepassing zijn op Europese en niet-Europese ondernemingen van enige omvang. Deze omvang verschilt naargelang de onderneming actief is in een risicosector, zoals textielproductie, voedselproductie, of nog de ontginning van mineralen.

De betrokken ondernemingen zullen worden verplicht om de negatieve gevolgen op het vlak van mensenrechten en milieu, niet alleen van hun eigen activiteiten, maar ook van die van hun dochterondernemingen en hun gevestigde zakelijke relaties (leveranciers, distributeurs, agenten) te identificeren, te voorkomen, te beperken en te beëindigen. Het voorstel van CSDD verwijst bijvoorbeeld naar het gebruik van kinderarbeid, werkomstandigheden van arbeiders, vervuiling en verlies van biodiversiteit.

Ondernemingen zullen een passende zorgvuldigheid voor deze thema's moeten integreren in hun beleid en er publiek over moeten communiceren. Zij zullen dit bijvoorbeeld kunnen doen door contractuele garanties op te nemen die een leverancier verplichten om een gedragscode en preventieve actieplannen na te leven. Zijn die maatregelen onvoldoende, dan zal de onderneming moeten afzien van het aangaan of uitbreiden van haar zaken met die leverancier, deze relatie tijdelijk opschorten of, indien de effecten ernstig zijn, de relatie zelfs beëindigen. De CSDD zou dus verstrekkende gevolgen kunnen hebben voor de commerciële relatie tussen onze Europese textielproducent en zijn leverancier die in opspraak komt.

De groep van grootste ondernemingen zal ook een plan moeten opstellen om de bedrijfsstrategie te aligneren met de overgang naar een duurzame economie en de beperking van de opwarming van de aarde tot maximaal 1,5°C.

Alle bestuurders van de betrokken ondernemingen zullen een zorgvuldigheidsproces moeten opzetten, dit proces moeten integreren in de bedrijfsstrategie en de uitvoering ervan moeten controleren en jaarlijks updaten. Zo zullen zij ook rekening moeten houden met de gevolgen van hun beslissingen op het gebied van mensenrechten, klimaatverandering en milieu. Anders komt hun bestuurdersaansprakelijkheid in het gedrang.

Voor doeleinden van de CSDD zullen ondernemingen moeten voorzien in een procedure waarbij slachtoffers van de negatieve gevolgen of belangenorganisaties een klacht kunnen indienen tegen de activiteiten van de betrokken onderneming of die van haar leveranciers of distributeurs. Indien de klacht gegrond is, zal die onderneming passende maatregelen moeten nemen.

De CSDD zal voorts worden gecontroleerd door een nieuwe toezichthouder in iedere lidstaat. Deze zal bevoegd zijn om uit eigen beweging of op basis van een klacht, inspecties uit te voeren en sancties op te leggen, waaronder boetes en dwangbevelen tot het stopzetten of herstellen van overtredingen van de CSDD. Ook zullen slachtoffers compensatie kunnen bekomen van de betrokken onderneming voor schade die voortvloeit uit het niet nemen van passende maatregelen om de negatieve effecten te

• • • contrast • • • •

voorkomen, beperken en beëindigen.

Naast het hier besproken voorstel van CSDD publiceerde de Commissie in april 2021 ook reeds een voorstel van richtlijn omtrent de rapportering van passende zorgvuldigheid (*Corporate Sustainability Reporting Directive*). Daarnaast is sinds 10 maart 2021 de verordening betreffende informatieverschaffing over duurzaamheid in de financiële dienstensector van toepassing (*Sustainable Finance Disclosure Regulation*). Tot slot is sinds 1 januari 2022 de gedelegeerde verordening betreffende technische screeningscriteria voor het beperken van klimaatverandering in werking getreden (*Taxonomy Climate Delegated Act*).

What's next?

Het voorstel van CSDD ligt bij de Raad van Ministers voor een eerste lezing. Inhoudelijke wijzigingen gedurende de wetgevingsprocedure zijn waarschijnlijk. Na goedkeuring door de Raad en het Europees Parlement zullen de Europese lidstaten 2 jaar de tijd hebben om de richtlijn om te zetten naar hun nationaal recht.

Concreet.

- Onder de CSDD zullen grote ondernemingen en ondernemingen actief in specifieke risicosectoren op meer gestroomlijnde wijze rekening moeten houden met de gevolgen van hun eigen gedrag, dat van hun dochterondernemingen en hun waardeketen, op het vlak van mensenrechten en milieu.
- Negatieve gevolgen voor de mensenrechten en het milieu zullen met gebruik van passende maatregelen moeten worden geïdentificeerd en voorkomen, beperkt of beëindigd. Dergelijke reflexen moeten onderdeel worden van de bedrijfsstrategie en worden gecontroleerd door de bestuurders.
- Iedere lidstaat zal een nieuwe toezichthouder hebben die boetes en dwangbevelen kan opleggen voor CSDD schendingen.
- Slachtoffers zullen vergoeding kunnen bekomen voor schade die voortvloeit uit de niet-naleving van de verplichtingen uit CSDD en de ondernemingen die binnen CSDD vallen, moeten een eigen klachtenprocedure organiseren.

Meer weten?

- [Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad inzake passende zorgvuldigheid in het bedrijfsleven op het gebied van duurzaamheid.](#)
- De informatiepagina van de Europese Commissie over het voorstel van richtlijn vind je [hier](#).
- De informatiepagina van de Europese Commissie over de *European Green Deal* vind je [hier](#).